

Dziennik wychodzi codziennie oprócz Świąt uroczystych i Niedzieli. — Prenumerata przyjmuje się w Warszawie i urzędach Pocztowych; w Warszawie przyjmuje się tak w głównym kantorze Dyrekcji przy ulicy Miodowej N. 487, jak i w innych miejskich kantorach. — Prenumerata w Warszawie rocznie rsr. 8; — półrocznie rsr. 4; — kwartalnie rsr. 2; — miesięcznie kop. 67. — Bez odnoszenia prenumerata nie przyjmuje się. — Za odsyłanie do domu, dopłaca się miesięcznie kop. 5; — w Urzędach Pocztowych: rocznie rs. 10; — półrocznie rsr. 5; — kwartalnie rsr. 2 kop. 50 i na te tylko terminy przyjmuje się prenumerata; w głównym zaś kantorze można prenumerować po tejże cenie na te same terminy, a na inne po kop. 92 na miesiąc.

Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 6; za 2-krotne kop. 9; za 3-krotne kop. 12. — Artykuły nadesłane do zamieszczenia bez wskazania warunków ze strony autora, przechodzą do zupełnego rozporządzenia Dyrekcji. — Artykuły nieprzyjęte, będą zwracane tylko na osobiste żądania i zachowania Dyrekcji. — Artykuły przyjęte, w razie potrzeby podlegają skróceniu. — Listy wywane będą 3 miesiące; przyjęte, w razie potrzeby podlegają skróceniu. — Artykuły i ogłoszenia nadsyłane do zamieszczenia przyjmują się tylko frankowane. — Artykuły i ogłoszenia nadsyłane do zamieszczenia *przynajmniej* powinny być dostawiane do Redakcji przed godziną 9 z rana. — *Receptę samego dnia*, powinny być dostawiane, codziennie, oprócz dni świątecznych, od godziny 12 do 1 po południu.

Rok 6.

PRENUMERATA NA DZIENNIK WARSZAWSKI

Dziennik Warszawski w trzecim kwartale będzie wychodzić, według tego samego programu, w tym samym formacie i w takich samych warunkach, jak w kwartale drugim.

Prenumerata miejscowa zostaje na kwartał III-ci taż sama co w kwartale poprzednim, a mianowicie:

bez rozsyłania:

na rok	rs. 8	—
„ 6 miesięcy	„ 4	—
„ 3 miesiące	„ 2	—
„ 1 miesiąc	„ —	k. 67

Za odsyłanie do domu, dopłaca się miesięcznie kopiejek 5.

Prenumerata prowincjonalna przyjmowana będzie tylko w Warszawskiej Ekspedycji Gazet, w Kantorze Głównym Dyrekcji obu Dzienników w Warszawie, przy ulicy Miodowej Nr. 487, oraz na prowincji we wszystkich Urzędach Pocztowych (Kantorach) w guberniach Królestwa Polskiego rocznie, półrocznie i kwartalnie; wynosi ona:

na rok	rs. 10
„ 6 miesięcy	„ 5.
„ 3 miesiące	„ 2 k. 50.

FEJLETON DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

NIEWOLNICY PARYZCY

przez Emla Cabonau.

CZĘŚĆ DRUGA.

TAJEMNICA RODZINY DE CHAMPDOCE.

III.

(Patrz Nr. od 259 z r. z. do 128).

Robert wszelako, tem bardziej zapragnął powrócić do niego z żądaniem porady. Jednakże wahał się jeszcze i nie śmiał. Zdawało się że ostatni pobłysk rozsądku oświecał mu tę przepaść w którą skoczył zuchwale zamierzył.

IV.

I Dauman oczekiwał także na Norberta, jak ptaszniak co zastawiwszy zręcznie sidła czeka spokojnie i cierpliwie, pewny że ptaszka złapią się na nie. Czyliż nie ukazał oczom młodzieńca czarno-księżkiego zwierciadła wolności?

Jak wszyscy lichwiarze pożyczający po wsiach pieniądze i zboże biednym ludziom, musiał mieć wszędzie swoich szpiegów — nie też dziwnego że wiedział o każdym kroku Norberta.

Powtórzono mu dosłownie prawie, ostatnią rozmowę ojca z synem — wiedział już przeto o nowych, pomyślniejszych warunkach życia młodzieńca.

W kantorze głównym Dyrekcji obu Dzienników, obok powyżej wymienionych terminów przyjmuje się prenumerata i na jeden miesiąc po cenie kop. 92, i dalej w tym samym stosunku.

Pp. Prenumeratorem zamiejscowim pragnącym prenumerować Dziennik w Kantorze Głównym Dyrekcji, raczą nadsyłać wszelką prenumeratę na termin żądany wprost do Dyrekcji *franco*, z wyraźnym wypisaniem adresu.

Ostrzegamy pp. prenumeratców zamiejscowych że jeżeli pragną nie doznać przerwy w odczytaniu Dziennika, powinni o ile można najwcześniej dopełnić przesyłki pieniędzy.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Kurator okręgu naukowego warszawskiego. — Rozkaz warszawskiego ober-policmajstra.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Telegramy. — Wiadomości telegraficzne. — Nabożeństwo dziękczynne. — Akty uroczyste. — Doktoryzacja p. Szymona Portnera. — Kurjerek miejski. — Loteria fantowa. — Oświetlenie. — Wypadki miejskie. — Kursa monet. — Zmiana przepisu. — Oznaki otrucia. — Wypadek. — Odkrycie zwłok Kazimierza Wielkiego w Krakowie. — Austrja i ziemie słowiańskie. Sąd państwa; hr. Taaffe; meeting i sprawa biskupa Rudigiera; dwór cesarski. — Kwestja miasta Bjeki. — Finanse węgierskie; ministerstwo. — Książę Gramont — Francja. List księcia Persigny. — Książka mieszana. — Książka Metternich. — Włochy i Rzym. Okupacja francuzka. — Aresztowania. — Turcja i ziemie słowiańskie. Kwestja kapitulacji. — Wice-król Egiptu. — Zaprzeczenie; list Aalego paszy. — Belgja. Przesilenie gabinetu. — Anglja. Bil w przed-

Spokojnie jednakże przyjął tę wiadomość, przekonany był albowiem, że popuszczając wodze Norbertowi, stary książę przyspieszy tylko chwilę jego wybuchu.

Często wieczorem, gdy po obiedzie wyszedł podług zwyczaju przechadzać się po gościńcu, paląc fajeczkę, zatrzymywał się w miejscu z którego wydać było jak na dłoni zamek Champdoce.

Wtedy, wygrażając wyciągniętą pięścią staremu zameczyskowi mówił głosem ponurym. — Przyjdzie on do mnie, przyjdzie!

I przyszedł istotnie.

Po całonocnej walce wewnętrznej i wahanii się, po dwókrrotnem wyjściu i wróceniu się od wpół drogi — Norbert ośmielił się nareszcie powrócić znowu do śmiertelnego nieprzyjaciela swojego ojca.

Dauman przez okno spostrzegł młodzieńca i dla tego miał czas ułożyć swoją fizjognomję na jego przyjęcie, odpowiednio do nowo obmyślanego planu.

Przyjęcie jakiego teraz doznał Norbert od prezesa, było zupełnie odmienne od pierwszego:

Wprawdzie i teraz Dauman okazywał się uniozonym aż do służalstwa dla „pana margrabięgo” — lecz widocznie czuł się on niby pomięszanym, obecnością Norberta w swym domu — widocznie ta obecność była mu niedogodną jakby...

W istocie prezes, który sływał z łatwością prowadzenia rozmowy i miał zawsze pełne usta frazesów gotowych dla każdego klienta, — teraz jękał się i po-

miocie kościoła irlandzkiego. — Izba gmin. — Ameryka. Wojna brazylijsko-paragwajska. — Afryka. Kwestja tunetańska. — Azja. Wojna domowa w Japonji. — O podatkach stałych od nieruchomości w kraju nadwisłańskim (c. d.).

FEJLETON. — Niewolnicy paryzcy; (c. d.)
PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa,
dnia 14 (26) Czerwea.

Kurator Okręgu Naukowego Warszawskiego uznał za właściwe zabronić uczniom gimnazjów i progimnazjów uczęszczać do urzędzonej w ogrodzie Saskim strzelnicy, jak również na przedstawienia dawane w ogródkach publicznych, z wyjątkiem koncertów Bilsiego. Podając do publicznej wiadomości o takowem rozporządzeniu, Kurator wzywa niniejszem rodziców i opiekunów o okazanie zwierzchności szkolnej rozporządzenia, nie pozwalając uczniom zakładów naukowych średnich, na opiece ich będącym, uczęszczać do wyż wskazanych miejsc.

W rozkazie p. o. Ober-Policmajstra do policji wykonawczej za Nr. 164 wydanym, zamieszczono: W rozkazie do wojsk zebranych pod Warszawą, z dnia 8 czerwea r. b. za Nr. 1, pomiędzy innymi powiedziano, że przez czas konsystencji obozu od dnia 15 czerwea do d. 15 września, urzędzone będą stacje telegraficzne w miejscach następujących: 1) W pałacu b. mennicy, gdzie kwateruje generał-adjutant baron Ramzaj; 2) na Powązkach, w domu Szczygielskiego; 3) na Bielanach, za barakami 31 Aleksopolskiego pułku piechoty; 4) w biurze komendanta cytadeli; 5) w biurze warszawskiego komendanta na Krakowskiem-Przedmieściu (centralna); 6) w koszarach konnej artylerji gwardji w Łazienkach Królewskich. Z wojenno-pochodnego telegrafu, korzystać mogą bezpłatnie wszyscy wojskowi, oraz części wojsk przy poławianiu depesz w służbowych interesach, byleby ilość słów nie przechodziła liczby 50. Depesze od osób prywatnych mogą być przyjmowane za opłatą po kop. 5 od depeszy. O czem zawiadamiam policję.

wtarzał ciągle jednakowe wyrazy: „Cały jestem na rozkazy pana margrabięgo, cały na jego usługi”.

Norbert który spodziewał się doznać tak serdecznego jak pierwiej przyjęcia — zrażony został chłodem obejścia się z nim Daumana tak dalece, że postanowił był już wyjść od niego natychmiast.

Powstrzymała go jedynie próżność, która mu poszepnęła, iż jeżeli zadał sobie tyle trudu i przyszedł do domu prezesa, nie powinien ztąd odejść bez jakiegoś objaśnienia. Pod wpływem tego poszeptu, ozwał się nakoniec przerywając ukłony i uniżone słowa gospodarza:

— Przyszedłem poradzić się pana, mości prezesie, w rzeczach wiadomych ci już dobrze; sam nie mając żadnego doświadczenia, przychodzę korzystać z twojego.

Dauman słuchał mowy Norberta z wyrazem niezmiernego zdumienia, podniósł głowę do góry, wodził oczami po suficie aż nakoniec wybąknął:

— W rzeczach mi wiadomych?.. wiadomych mnie niby?..

— No, tak! zawołał ośmielony już samem rozpoczęciem rozmowy, młodzieńiec — czyliż nie przyrzekłeś mi podać sposobu zmienienia obecnego mojego położenia na lepsze?

— W istocie, zdaje mi się...

— Przedstawiłeś mi był dwa sposoby i zamierzałeś ukazać trzeci, najskuteczniejszy — powiedzże mi obecnie, jaki to sposób?

Pomięszanie, które tak doskonale udawał prezes,

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa,
dnia 14 (26) Czerwca.

Powszechnie utrzymywano we Francji, że do czasu ukończenia wyborów do nowego ciała prawodawczego, rząd cesarza Napoleona, potrzebujący pomocy stronnictwa klerykalnego przy tych wyborach, nie wejdzie w żadne układy z rządem włoskim, pomimo nalegania tego ostatniego, co do oznaczenia terminu odwołania wojsk francuzkich z państwa kościelnego i przywrócenia stosunków ustanowionych przez konwencję wrześniową. Po ukończeniu wyborów za to, z różnych stron zaczęły rozchodzić się pogłoski o wszczęciu układów z rządem włoskim, do czego głównie miał się przyczynić p. de Lavalette. Pomimo, że *La France* zaprzeczyła tym wieściom, zdaje się, że tem bardziej są uzasadnione, iż organa stronnictwa klerykalnego, posiadające dokładne wiadomości z Rzymu, mówią o odwołaniu wojsk francuzkich z państwa kościelnego, jako o prawdopodobnej ewentualności.

Tak wiedeńska *Debatte* na mocy korespondencji z Pesztu, jak i urzędowa *Wiener Abendpost*, zaprzeczyły wiadomości podanej przez dziennik *Frankfurter Actionär*, a powtórzonej przez inne gazety, jakoby położenie finansowe Węgier było bardzo niekorzystne. Przeciwnie, według tych dzienników, dochody niestałe i wpływy stałe, tak pomyslnie dają rezultata, że zarząd finansowy węgierski spodziewa się pokryć całkowicie wydatki bieżącego roku, jak również i 1867 i 1868 r.

Mniemany spór pomiędzy sultanem a wicekrólem Egiptu, jaki przewidywały niektóre dzienniki, a o którym wczoraj wspominaliśmy, został załatwiony, nim jeszcze zdolał wybuchnąć. Według korespondencji z Wiednia, wicekról Egiptu przesłał do sułtana list, w którym powołując się na liczne dane przez niego dowody wierności dla sułtana, wszelkie insynuacje o zamiarze wyłamania się z pod jego zwierzchnictwa, uznaje za złośliwe zmyślenia i wynurza nadzieję, że wkrótce osobiście będzie mógł złożyć sułtanowi zapewnienie o swej lenniczej wierności. Nadzieja ta o tyle jest usprawiedliwiona, że wbrew poprzednim doniesieniom, sułtan podobno ma być obecnym przy otwarciu kanału suezkiego.—Niejako na poparcie

powiększyło się teraz w dwójnasób na jego fizjognomji—jakby z powodu że na tak jasne zapytanie czuł się zmuszonym odpowiedzieć koniecznie.

— Jakto, odrzekł wreszcie, z najnieodolniejszym na jaki się mógł zdobyć uśmiechem—więc pan margrabia myśli jeszcze o tem na prawdę?

— I ani na chwilę myśleć nie przestałem.

Stary lis zachwycony radością, ukrył ją wszakże w sobie i mówił dalej obojętnie:

— O! pan margrabia wie przecie o tem dobrze, że mówi się czasem wiele rzeczy, ot, tak sobie! ażeby coś powiedzieć przecież... Pomiędzy zamiarem a czynem jest przestrzeń wielka i prawo uznaje ją i uwzględnia silnie. Jestem tak szczerym z natury człowiekiem, że nie zawsze umiem trzymać język na wodzy—i dla tego mogłem coś powiedzieć, ale to tak tylko, na wiatr sobie...

Norbert był wprawdzie arcy naiwnym i arcy nieświadomym młodzieńcem, lecz nie był ani tępym w pojęciach, ani słamazarnym w charakterze: ojciec zginał wprawdzie energię tej młodej duszy, lecz jej złamać nie zdołał. Nakoniec, w żyłach Norberta płynęła czerwona i gorąca krew książąt Dampair de Champdoce! Wysłuchawszy tedy obłudnych słów prezesa, porwał się on z krzesła, i uderzając kolbą o podłogę zawołał oburzony:

— To ma znaczyć, mój panie, że masz mnie za niedołęge...

— Oh! panie margrabio, cóż za myśl?

wspomnionego listu wice-króla, według niektórych dzienników wiedeńskich, okólnik hr. Beusta ma zapewniać, że wicekról podczas pobytu w Wiedniu ani prowadził układów o neutralizację kanału suezkiego, ani też zaprosił cesarza austriackiego na uroczystość otwarcia tego kanału.

Korespondencje z Konstantynopola donoszą, iż Porta zaniechała na teraz zamiar domagania się rewizji kapitulacji, i Aali pasza przyrzekł utrzymać *statu quo*, w skutek stanowczego oświadczenia mocarstw, iż nie pozwolą dotknąć się umów w tym przedmiocie, dopóki w Turcji nie zostanie uorganizowane sądownictwo dające wszelkie rękojmie poddanym zagranicznym.

Niedawno *Wiener Abendpost* podała depezę, według której bej tunetański załatwił spór z Francją i Anglią, ustępując część dochodu na zaspokojenie wierzytelności zagranicznych i ustanawiając w tym celu międzynarodową komisję. Wiadomość ta była przedwczesna, gdyż jak teraz przyznaje sam powyższy wspomniany dziennik, dopiero Anglija i Francja postawiły podobne żądania, ale bej jeszcze ich nie przyjął.

Telegramy

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Bukareszt, 25 (13) czerwca. Zamach na prezesa gabinetu Kogolniczanu nie udał się; sprawca, który się przyznał, został aresztowany; senat został rozwiązany.

Paryż, 25 (13) czerwca. Dzienniki utrzymują, że obrady komisji franko-belgickiej tylko chwilowo były przerwane. — *Patrie* powiada, że mowie cesarskiej w Chalons, nie należy nadawać wojowniczego znaczenia.

Korfu, 24 (12) czerwca. Królowa grecka powiła syna.

(Correspondenz Bureau).

Wiadomości telegraficzne

* Wiedeń, 24 (12) czerwca. *Wiener Ztg* otrzymała ze strony kompetentnej polecenie podania do wiadomości powszechnej, że wieści szerzone przez niektóre pisma krajowe i zagraniczne o złym jakoby stanie finansów węgierskich, nie są niczem innym,

— I sądzisz zapewne, że można żartować sobie ze mnie bezkarnie? Wydarłeś mi moją tajemnicę... lecz na nic ci się ona nie przyda, gdyż jeżelibyś pozwolił sobie choćby słówko jedno pisać przed kim bądź na świecie...

Tu zamilkł nagle zdziwiony wyrazem twarzy Dauman'a, w której malowało się najtkliwsze współczucie i wzruszenie — pożałował więc natychmiast swojego uniesienia tem bardziej, gdy usłyszał z ust prezesa następujące wyrazy:

— Tak o mnie sądzić! mój Boże! Ach panie margrabio, wyrządziłeś mi pan wielką krzywdę...

— Lecz... w takim razie, cóż znaczy dzisiejsze pańskie postępowanie ze mną?

Zdradziecka fizjognomja prezesa wyrażała w tej chwili najwyższy niepokój — zdawał się on wahać i namyślać nad wyborem wyrazów najłagodniejszych do oddania obarczającej go myśli. Nakoniec, zdecydował się na coś i rzekł stanowczo.

— A więc panie margrabio, ponieważ odgadłeś pan mój kłopot—będę mówił otwarcie—choćbyś się pan miał rozgniewać na mnie...

— Mów śmiało prezese — nie rozgniewam się wcale.

— A więc... wyznam panu że po ostatniej naszej rozmowie, zastanowiłem się głęboko...

— Ach!

— Tak jest, panie margrabio, i nie powinieneś

jak tylko złośliwymi zmyśleniami. Zarząd finansowy austriacki ma nadzieję pokryć w zupełności wydatki roku bieżącego, tak samo jak pokrył wydatki z dwóch lat poprzednich. Podatki niestałe i inne dochody dały dotąd rezultata nadwzyczaj pomyslnie. (*Wolff's T. B.*)

* *Florenceja*, 23 (11) czerwca. Powiadają, że izba zwołana zostanie w ciągu lipca. — *Opinie* ogłasza komentowany na wszystkie strony artykuł, udzielający ministrowi skarbu radę, ażeby podał się do dymisji, albowiem złożone przez niego w izbie konwencji finansowe doznały w kraju złego przyjęcia i dalsze jego pozostawanie w gabinecie osłabiłoby ten ostatni.—Stan zdrowia Cialdiniogo polepsza się. (*Tamże.*)

* *Madryt*, 23 (11) czerwca. Wniosek w przedmiocie nałożenia na kupony od długu wewnętrznego podatku w wysokości 5%, został odrzucony 108 głosami przeciw 75, natomiast zaś przyjęty został artykuł 6-ty projektu, podług którego ma być wprowadzony podatek tymczasowy w wysokości 5%. (*Tamże.*)

* *Londyn*, 23 (11) czerwca. Z Nowego Jorku donoszą pod datą dzisiejszą przez telegraf atlantycki: P. Webb, poseł Stanów Zjednoczonych w Rio-Janeiro, przybył tu i miał oświadczyć się w obec sekretarza stanu Hamiltona Fish'a bardzo ostro co do postępowania ministerstwa brazylijskiego, pomimo iż to ostatnie zmieniło swą postawę zanim jeszcze p. Webb zażądał odesłania mu paszporów. (*Tamże.*)

* (Nabożeństwo dziękczynne). Czytamy w *Dzien. gubern. suwałkim*: W niedzielę, 25 maja (6 czerwca), na pamiątkę cudownego ocalenia Najjaśniejszego Cesarza Aleksandra Mikołajewicza od grożącego Jego Cesarskiej Mości niebezpieczeństwa w Paryżu, w tutejszej cerkwi prawosławnej Wniebowzięcia, o godzinie 10-jej zrana, w obecności gubernatora, naczelników 3-ej dywizji grenadierów i okręgu żandarmskiego warszawskiego, generał-majora z orszaku Jego Cesarskiej Mości barona Frederiksa, oraz urzędników wojskowych i cywilnych, odprawione zostały nabożeństwo uroczyste i następnie modły dziękczynne za zdrowie i pomyslność Jego Cesarskiej Mości. Po ukończeniu modłów dziękczynnych, gubernator przyjmował powinszowania od wszystkich obecnych na nabożeństwie, a naczelnik 3-ej dywizji grenadierów, generał-lejtnant Hanecki 2-gi, powinszował wojskom, które brały udział w paradzie, i życzył długich lat Najjaśniejszemu Panu; głośno okrzyki „hura” rozległy się w szeregach wojsk, jako odpowiedź na krótkie, lecz energiczne przemówienie generała. O godzinie 11³⁰, odprawione zostało nabożeństwo dziękczynne w kościele rzymsko-katolickim, zakończone hymnem uroczystym *Te Deum laudamus* i hymnem narodowym „Boże Cesarza chron”. Takie nabożeństwa odprawione zostały w świątyniach innych wyznań. W godzinach po południowych orkiestra wojskowa grała w ogrodzie miejskim, wieczorem zaś miasto zajaśniało piękną iluminacją. Oprócz tego miłośnicy sztuki dramatycznej z pomiędzy rosjan zamieszkałych w Suwałkach, dali wieczorem tegoż dnia

dziwić się wcale. Jestem tylko biednym, nie nieznanym człowiekiem. Najmniejsza nieroztropność w postępowaniu, może mnie pozbawić kawałka chleba. Cóż czynię, udzielając panu margrabiemu rad moich? Oto paraliżuję zamiary księcia, ojca pańskiego. Chcesz że więc pan ażebym ja, mizerna istota, powstał do walki przeciw potężnemu i milionowemu magnatowi? Cóż by się stało albowiem, gdyby kiedykolwiek książę dowiedział się o mojem zuchwałstwie? Oto udałby się prosto do pana prokuratora królewskiego (w tem miejscu prezes odkrył głowę) i nazajutrz żandarmi przyjechali by tu zawlec mnie do więzienia.

— Żandarmi... i dla czegoż to? zapytał Norbert nierozumiejący dotąd celu mowy Dauman'a.

— Jakto, dla czego? Więc pan margrabia nigdy jeszcze nie wziął do rąk kodeksu? Mój Boże! jak też rodzice bywają nieroztropni! Pan margrabia nie ma jeszcze lat dziewiętnastu, a znam pewien artykuł w rzeczonem kodeksie, oznaczony numerem 354, w którego można zastosować wiele rzeczy, a mianowicie pięć lat więzienia do pańskiego uniózonego sługi. Do licha! prawo nie żartuje wcale, gdy rzecz idzie o małoletniego, a jeszcze do tego książęcego syna! I pomyśleć tu potem, że ojciec pański może się dowiedzieć że to ja objaśniłem pana margrabię o służących mu prawach... doprawdy, drzę na samą tę myśl jedynie!..

(d. c. n.)

przedstawienie teatralne na korzyść chorych i ranionych wojskowych. Nie mówiąc już o rolach, które wykonane były wszystkie starannie, publiczność przyjęła ze szczególnym zapalem początek widowiska, gdy osoby biorące w niem udział, pod wpływem wspomnienia o szczęśliwym ocaleniu drogiego życia Najjaśniejszego Pana, wykonały przed portretem Jego Cesarskiej Mości, przyzdobionym wspaniałe w wieńce, hymn narodowy „Boże Cesarza chroń”. Hymn ten powtórzony został na żądanie publiczności i za każdym razem wywoływał głośne oklaski.

* (Akty uroczyste). Jutro w niedzielę, o godzinie 12-ej w południe, odbędzie się akt uroczysty w instytucie marjińsko-aleksandryjskim wychowania panien, zaś w przyszłą środę i piątek, o godzinie 1-ej z południa, popis uczniów i uczennic instytutu konserwatorium muzycznego warszawskiego w sali resursy obywatelskiej.

* (Doktoryzacja p. Szymona Portnera). Z przyjemnością znowu zaznaczamy fakt odbytej wczoraj, w auli szkoły głównej, w obec rektora, profesorów fakultetu lekarskiego i licznego grona słuchaczy, akademickiej uroczystości, na której p. Szymon Portner, wolno-praktykujący lekarz tutejszy, wyniesiony został na stopień naukowy doktora medycyny. Za przedmiot do rozprawy inauguracyjnej posłużyła p. Portnerowi materia: „O działaniu soli potażowych na krążenie krwi”. Obaj oponenci, z urzędu występujący, profesorowie Kryszka i Nawrocki, znaleźli więcej pola do wykazywania zalet drukiem ogłoszonej rozprawy, aniżeli stawianiu przeciw niej zarzutów; uwagi zaś, jakie czynili doktorantowi, uzupełnił on natychmiastowymi odpowiedziami swojemu. Po krótkim ustępie grona profesorów, dziekan wydziału lekarskiego, p. Tyrchowski, ogłosił pana Szymona Portnera, doktorem medycyny, przy szczerych powinszowaniach profesorów nowemu doktorowi i oklaskach publiczności. P. Portner był uczniem byłej akademii medycyko-chirurgicznej w Warszawie, a następnie szkoły głównej; w r. 1864 pozyskał atestat na lekarza wolno-praktykującego, wkrótce potem przetłumaczył na język polski fizjologję Hermana. W r. 1866 został członkiem i bibliotekarzem warszawskiego towarzystwa lekarskiego, a w końcu poruczono mu obowiązki sekretarza przy osobnym wydziale anatomji, fizjologji i nauk przyrodzonych.

* (Kurjerek miejski). Mielśmy słusność przepowiadając że publiczność, bez względu na letnią porę, tłoczyć się będzie na przedstawienie „Piękną Heleny”. Opera ta, której samo libretto posiada niesłychane bogactwo prawdziwego „humoru”, zawartego w satyrze rozumnej, głębokiej i sympatycznej każdemu, podłożona muzyką lekką, dowcipną i wdzięczną—wzbogaconą nadto kostjumami jaskrawej wydatności, wystawą świetną i tańcami świeżego pomysłu — musiała podobać się i z lupiny i z ziarna — lekkim i głębszym umysłem... To też wczorajszego wieczoru trudno było dostąpić do kasy i znowu cała sala wielkiego teatru napełniona została. Sądźmy, że tak będzie przez długi czas jeszcze. Rozumie się, że podczas drugiego przedstawienia, już i artyści lepiej skoncentrowali grę swoją i wiele rzeczy oderwanych zharmonizowało się w całość. Same tylko chóry, obok dobrej egzekucji wokalnej — za mało jeszcze interesują się dziejami sztuki; za mało okazują, że i ich przecież obchodzi to wszystko co się pełni przed ich oczami na scenie.

Podczas drugiego przedstawienia także uwładniały się nam nowe piękności w muzyce; szczególnie też uderzyły nas bogactwem melodji i wdziękem, dwie solowe arje w akcie pierwszym: Heleny i Parysa, które pani Dowiakowska i Filleborn odśpiewali znakomicie. Czytając wczorajsze sprawozdania z pierwszego przedstawienia „Piękną Heleny” w pismach tutejszych, przekonaliśmy się, że obadwa „Kurjery” tym razem nie zgrzeszyły przenikliwością i traktowały wybora i głęboką satyrę jak prostą farsę tylko. *O! sancta simplicitas!*

— Jak to przewidzieliśmy wczoraj, zabawa loteryjno-fantowa w ogrodzie Saskim, znowu odłożoną została do przyszłej soboty, która powinna już wreszcie ustalić tak niestateczną w bieżącym lecie pogodę.

— Liczbę teatrzyków ogródkowych pomnożył jeszcze jeden — na Pradze, w którym od dnia dzisiejszego p. Bukowski z trupą złożoną z b. uczniów szkoły dramatycznej, jak twierdzi ogłoszenie, będzie dawał przedstawienia urozmaicone śpiewkami humorystycznymi i tańcami humorystycznymi także..

— Dowiadujemy się z gazet zagranicznych, że cena karminu ogromnie zdrożała obecnie, — a to w skutek coraz bardziej wzmagającej się konkurencji...

rumieńców na licach płci nadobnej i nienadobnej nawet... Widocznie społeczeństwo dzisiejsze uczuwa potrzebę płonąć się, choćby sztucznie tylko!

— Egzamina roczne, czyli popis uczniów i uczennic instytutu (konserwatorium) muzycznego, odbędą się w dniach 30-m czerwca i 2-m lipca, czyli w przyszłą środę i piątek wieczorem, w sali resursy obywatelskiej,—tak samo jak w roku przeszłym. Osoby zaproszone na ten akt przez dyrektora instytutu, zgromadzą się zapewne również ochoczo i tłumnie jak w przeszłym roku — istotnie też egzamina te wykazujące postęp i rozwój prac tak sympatycznej instytucji, zajmują powszechną uwagę. Tymczasem egzamina w instytucie głuchoniemych trwają ciągle, budząc wielkie w ogóle zajęcie.

— P. Alexander Zarzycki, znakomity pianista, wyjechał wczoraj z Warszawy—powróci tu jednak na przyszłą zimę.

* (Loterja fantowa) *Dziennik guberni Suwałki* donosi, że członkowie komitetu miasta Suwałk, w zamiarze osiągnięcia środków dla wyżywienia ubogich mieszkańców tego miasta, urządzili 22 maja (3 czerwca) z upoważnienia gubernatora P. R. Gervais, w ogrodzie miejskim zabawę w połączeniu z loteryją fantową, która powiodła się jak najlepiej. Wpływ z tej zabawy wynosi ogółem 752 rs. 64¹/₄ kop., z których 568 rs. 44¹/₄ kop. osiągnięto ze sprzedaży chłodników w namiotach i 15 rs. 20 kop. za krzesła, wydatki na urządzenie zabawy wynoszą 979 rs. 97 kop.

* (Oświetlenie). Latarnie gazowe miejskie jutro i pojutrze 15 (27) i 16 (28) czerwca r. b., powinny być zapalane o godzinie 9-ej min. 30 wieczór, a gazowe jutro o godzinie 12-ej wieczór, a pojutrze o godzinie 1-ej rano.

* (Wypadek miejski). Z mieszkania stróża, domu Nr. 1355d, Kowalskiego, przez niewiadomych sprawców skradziono niewielki kuferek, w którym znajdowało się biletami bankowymi rs. 225 i niektóre rzeczy z garderoby. Poszukiwanie zarządzono.

* *Kursa monet zagranicznych w Warszawie.*

Za talar wczoraj	rs. 1 kop. 17	dziś	rs. 1 kop. 17.
Za frank	„ „ — „ 32	„ „ — „	32.
Za złoty reń.	„ „ — „ 65	„ „ — „	65.

NB. Wiadomość ta nie pochodzi z urzędowego źródła i może tylko służyć za wskazówkę.

* (Zwiedzenie fabryk). Podług doniesienia gazety *Syn Oliczestwa*, Najjaśniejszy Pan, w d. 7 czerwca, od godziny 12¹/₄ do 3 po południu raczył oglądać fabrykę prochu na Ochcie i zakład kapiszonów. Jego Cesarskiej Mości towarzyszyli: Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Włodzimierz Aleksandrowicz, minister wojny Milutin, generał-adjutant Jafimowicz i Baranow.

* (O d j a z d). Podług doniesienia gazety niemieckiej petersburgskiej, kanclerz państwa książę Gorczakow, 15 czerwca udaje się za granicę do wód mineralnych.

* (Koleje żelazne na Kaukazie). Inżynier Palibin pisze do gazety *Kaukaz*, że dwie komisje nabyły tego przekonania, że za punkt wyjścia kolei żelaznej kaukaskiej na wschodnim brzegu Czarnego morza należy obrać Gelendzik, dokąd kolej przeprowadzona być może z łatwością między dwoma pomniejszych grzbietami gór Kecegur i Markoft, ciągnącemi się do Gelendzika. Na tej linii spadzistości wynosić będą najwięcej 0,014.

* (Zmiana przepisu). *St. Pet. Wied.* donoszą, że dyrekcja kolei żelaznej mikołajewskiej zniosła uciążliwy przepis, który obowiązywał pasażera niemającego biletu do bezwarunkowej opłaty biletu pierwszej klasy.

* (Oznaki otrucia). *Gazeta gubernjalna Estlandzka* donosi, że w m. Rewlu u dwóch kobiet trudniących się robotami z zielonych paciorek, okazały się znaki otrucia arsenikiem. Z rozbioru chemicznego pokazało się, że paciorki szklanne, zafarbowane były wewnątrz zielonym kolorem, który zawiera wielką ilość arseniku. Dla zapobieżenia wypadkom otrucia, wydział lekarski rządu gubernjalnego estlandzkiego ostrzega publiczność aby nie używała do robót zielonych paciorek, a nawet nie miała takich w domu.

* (Wypadek). *Birz Wied.* donoszą z Narwy, że 2 czerwca zdarzył się w tym mieście okropny wypadek którego ofarą stało się 25 osób: W powyższym dniu, o godzinie 8 wieczorem, po ukończeniu robót w fabryce krenholmskiej (koło Narwy), robotnicy udali się do swoich koszar przez most na rzece Narwi urządzony o kilka sążni poniżej kaskady; a niedoszedłszy połowy mostu, skupili się niemożąc iść dalej. Drewniana barjera nie wytrzymała nacisku tłumy i kobiety przyparte do niej, z krzykiem chwytając się jedna drugiej, w nadziei ocalenia, upadły wraz z barjerą, z wysokości 20 stóp w rzekę. Zaraz podany był ratunek; zdołano wyratować 12 osób, z których, przy pomocy przybyłego lekarza 4 osób przywrócono zostały do życia; reszta

zaś miała uszkodzone członki lub zatona. Ilość ofiar tej strasznej katastrofy, jak donoszą, dochodzi do 25 osób.

* (Odkrycie zwłok Kazimierza W. w Krakowie). W d. 3 (15) b. m. w pomniku Kazimierza W. w katedrze krakowskiej, przypadkowo znaleziono w tumbie grobowej zwłoki tego króla, które, w obec członków kapituły, komisji restauracji grobowca Kazimierza W., oraz reprezentantów uniwersytetu i innych ciał, w d. 9 (21) b. m. przeniesiono do tymczasowej trumny. Z tumbi grobowej oprócz kości wydobyto: koronę miedzianą pozłacaną, beretki srebrne (część górna—dolna była zapewne drewniana, więc zbutwiała) wraz z trzema listkami jego wierzchu, jabłko świata z krzyżem (bez kamieni) srebrne pozłacane, pierścień złoty z amethystem, ostrogi miedziane pozłacane, guzików srebrnych od sukni dziesięć, część materji, wreszcie szczątki włosów, oraz gwoździe od trumny i jej spruchniałe złomki — nadto kawałki kraty żelaznej, na której stała trumna w pośród grobowej tumbi.

Austria i Ziemia słowiańska

* (Sąd państwa.—Hr. Taaffe. — Meeting i sprawa biskupa Rudigiera. — Dwór cesarski). *Wiedeń, 22 czerwca.* Sąd państwa, którego członkowie mianowani zostali niedawno przez cesarza, odbył wczoraj pierwsze posiedzenie plenarne, pod prezydencją swego prezesa barona Kraussa, dla ukonstytuowania się. Dziś sąd ten zgromadził się po raz drugi, ponieważ zaś trudno przypuścić, ażeby ukonstytuowanie się jego wymagało tego drugiego posiedzenia, przeto powstała pogłoska, że zajście pomiędzy ministrami Herbstem i Kuhnem było przedmiotem narad dzisiejszego posiedzenia sądu państwa. Pogłoska ta atoli jest tem nieprawdopodobniejsza, że wiadomo, iż w kwestji, która wywołała zajście pomiędzy obu wyż wspomnianymi ministrami, węgierski minister sprawiedliwości interesowany jest w równej mierze co i Dr. Herbst, przedwczesne zaś oświadczenie sądu państwa, kompetentnego tylko dla Przedlitawji, utrudniłoby późniejsze porozumienie się ogólnopństwowego ministra wojny z panem Horwathem. — Obiegają rozmaite wersje co do wycieczki, którą hr. Taaffe, prezes ministrów przedlitawskich, przedsięwziął do Gasteinu, gdzie jak wiadomo, bawi obecnie kanclerz państwa hr. Beust. Podług jednej wersji, widzenie się tych dwóch mężów stanu ma pozostawać w związku z zajściem pomiędzy ministrami Herbstem i Kuhnem; podług wiadomości zaś z innego źródła, chodzi o naradę w przedmiocie budżetu wydziału wojny, który ma być złożony w delegacjach; podług trzeciej nareszcie wersji, podróż hrabiego Taaffe'go do Gasteinu ma mieć na celu ostrzeżenie kanclerza państwa o intrygach stronnictwa klerykałnego u dworu. Osoby atoli dobrze zwykle poinformowane zapewniają, że hr. Taaffe ma głównie na celu przepędzić kilka dni na świeżem powietrzu w górach, i że byłby udał się do Gasteinu w takim nawet razie, gdyby hrabia Beust nie bawił tam. — W przyszłą niedzielę ma odbyć w okolicach miasta Linz wielkie zgromadzenie ludowe, które zostało zameldowane władzom tamecznym. Meetingowi temu nie zostanie zapewne postawiona żadna przeszkoda ze strony urzędowej, albowiem właściwa jego tendencja skierowana jest przeciw demonstracjom klerykałnym w sprawie postępowania sądu krajowego w Linz w procesie biskupa Rudigiera. Program zgromadzenia pomienionego obejmuje mianowicie jeden punkt, podług którego ma być zażądanie od rządu, ażeby czuwał nad jednakiem traktowaniem wszystkich obywateli w obec prawa, i ażeby mianowicie nie pozwalał na przyznawanie duchowieństwu położenia wyjątkowego. Co się tyczy sprawy biskupa Rudigiera, punkt ciężkości leży obecnie w kwestji, czy biskup ten stanie w obec sądu przysięgłych, czyli też zaprzeczy i temu kompetencji i wytrwa w oporze biernym. Powiadają, że w tym ostatnim razie, sąd wyda wyrok zaocznie i pozostawi biskupowi odpowiedzialność za skutki jego postawy.—Przeniesienie rezydencji dworu cesarskiego na lato do Ischl lub do zamku Garatshausen w Bawarji, ma być zadecydowane wkrótce, prawdopodobnie przed końcem jeszcze tego miesiąca, albowiem stan zdrowia małej arcyksiężniczki Walerji polepszył się tak dalece, że może ona przedsięwziąć podróż do rezydencji letniej. (*Nordd. A. Z.*)

* (Kwestja miasta Rjeki). *Pesti Naplo* zapewnia, że kwestja miasta Rjeki (Fiume) zbliża się do stanowczego załatwienia. Są wszelkie widoki na to, że kwestja ta zostanie rozwiązana ostatecznie niezwłocznie po zamknięciu prac delegacji, a zatem prawdopodobnie we wrześniu.

* (Finanse węgierskie. — Ministerstwo). Do dziennika *Die Debatte* piszą z Pesztu pod datą 22-go b. m.: W sprzeczności z wiadomością podaną przez *Frankfurter Actionair*, administracja finansów węgierskich oświadcza, że zamknięcie rachunków za lata 1867 i 1868 nie wykazuje żadnego niedoboru, i że nie ulega wątpliwości, iż wydatki na rok bieżący zostaną pokryte bez uciekania się do pożyczki; zmysłony przeto deficyt jest tendencyjnym przekreśleniem prawdziwego położenia rzeczy. — *Pester Lloyd* zaprzecza stanowczo wiadomości podanej przez jedno pismo tygodniowe wiedeńskie, trzymające stronę słowian, jakoby ministerstwo węgierskie pod prezydencją Majlatha miało szanse stanąć u steru rządu.

* (Książę Grammont). Jeden z dzienników wieczornych mylnie doniósł, jakoby książę Grammont wyjechał do Paryża. P. Grammont znajduje się od 15-go b. m. dla kuracji w Karlsbadzie na mocy udzielonego mu urlopu; do Wiednia powróci on dopiero w końcu lipca. Przez ten czas sprawami ambasady kierować będzie drugi sekretarz w charakterze tymczasowego zastępcy. (*La Fr.*)

Francja.

* (List księcia Persigny'ego). Pisma półurzędowe francuzkie postępują nieco szydersko z księciem Persigny, któremu nie mogą przebaczyć nagany, jakiej on doznał od terazniejszych członków rządu. Ponieważ p. Persigny zaprzecza stanowczo w swym ostatnim liście do *Constitutionnela*, jakoby upraszał cesarza o przebaczenie za ogłoszenie jego listu do p. Ollivier'a, i oświadcza jednocześnie, że ten ostatni list odpowiada w zupełności jego przekonaniom, przeto pisma pomienione powiadają, że i ten nowy list p. Persigny'ego doszedł bez jego wiedzy do *Constitutionnela*, i że z tego powodu p. Persigny upraszał ponownie cesarza o przebaczenie. (*Nordd. A. Z.*)

* (Komisja mieszana). Paryż, 23 czerwca. Komisja franko-belgijska zebrała się wczoraj i dziś w ministerstwie rolnictwa, handlu i robót publicznych. (*La Fr.*)

* (Książę Metternich) opuści Paryż dnia 26 b. m. na mocy udzielonego mu przez jego rząd urlopu. Zwiedzi on swoje dobra, jak to corocznie zwykł czynić i nigdy nie było mowy o jego zastąpieniu, jak to utrzymywały niektóre dzienniki. Być może, że książę Metternich będzie się widział z p. Beustem w Gastein, a z cesarzem austriackim w Ischl lub Wiedniu. (*La Fr.*)

Włochy i Rzym.

* (Okupacja francuzka). Szerzona jest obecnie z mejąką stanowczością pogłoska, że rząd francuzki, załatwiwszy się z wyborami, chce wycofać swą załogę z państwa kościelnego i zawrzeć w pierw w tym celu z rządem włoskim nowy traktat, podobny do byłej konwencji wrzesniowej. Niejakie poparcie tej pogłosce, którą komunikuje jedno z pism wiedeńskich, daje ta okoliczność, że nawet pisma ściśle kościelne, które bywają zwykle dobrze poinformowane co do położenia rzeczy w Rzymie, mówią o ustaniu okupacji francuzkiej, jako o ewentualności nie ulegającej już najmniejszej wątpliwości, i nawet *Correspondance de Rome* napomyka o tem bardzo wyraźnie. (*Nordd. A. Z.*)

* (Aresztowania). *Movimento* donosi, że w Genui odbyły się aresztowania; stowarzyszenie weteranów wojen narodowych zostało rozwiązane; ze strony ludności okazują się oznaki agitacji; władze są w obawie. Nie zdaje się jednak, ażeby gdzie zaszyły groźne rozruchy; próby zaburzenia zostały wszędzie zaraz przytłumione. Jakiego rodzaju i doniosłości są te próby powstańcze? Według wersji urzędowej, wszystkie fakta dowodzą, że kierowane one były przez tajnych agentów. Jakich agentów? Czy pracują oni, pyta się *Indep. belge*, na rachunek reakcji czy też mazzinizmu? Pod tym względem nie ma obecnie żadnej stanowczej wiadomości. Według *Opinione*, informacje nadeszły do władz utrzymują, że powodem zamachu na osobę p. Lobbia było życzenie podburzenia ludu do buntu. Powiada ona, że istniał spiszek wywołania ruchu równocześnie w różnych miastach włoskich w d. 24 czerwca, według rozkazu komitetu rewolucyjnego europejskiego. (*La Fr.*)

Turecja i ziemie słowiańskie.

* (Kwestja kapitulacji). Dziennik *Italia* donosi podług listów z konstantynopola, że Porta zrzeka się tymczasowo dalszego popierania kwestji zniesienia kapitulacji. Na skutek oświadczenia formalnego ze strony mocarstw, że niezezwoła one bez żadnego powodu na naruszenie tych konwencji przed uorganizowaniem w Turcji systemu żądowe-

go, zdolnego zapewnić wszelkie rękojmie dla cudzoziemców zamieszkałym na terytorjum ottomańskim, Aali-Pasza miał przyrzec, że otrzyma na teraz *statu quo*. Kilka nieregularności, które dostężone dawno w trybunale handlowym, oraz u niewinienie w najmniej nielegalne pewnego muzułmanina przekonanego o dokonanie dwa miesiące temu morderstwa w Jałowej na osobie poddanego włoskiego, który był kapitanem statku kupieckiego, przyszedły w pomoc tej opozycji ze strony ambasadorów przeciw dążnościom Porty.

* (Wice-król Egiptu). Zajście pomiędzy sultanem i wice-królem Egiptu zostało załatwione, zanim jeszcze ono wybuchło. Korespondent wiedeński pisze do *Karlsru. Ztg.*, że nadszedł do Konstantynopola list od wice-króla, w którym ten ostatni, powołując się na liczne dowody przychylności, jakie złożył już dotąd, oświadcza, że wszelkie pogłoski o jego zamiarach oderwania się od Porty i osiągnięcia niezawisłości nie są niczem innym, jak złośliwymi zmysleniami i podejrzeniami, i wynurza nadzieję, że mieć on będzie wkrótce sposobność złożyć osobiście u nóg sultana zapewnienia swej niezachwianej wierności wassalskiej. Nadzieja ta urzeczywistni się o tyle, że powiadają, iż sultan postanowił obecnie znajdować się na uroczystości otwarcia kanału suezkiego. Zdaje się, że w Wiedniu usiłują dać poparcie tym oświadczeniom lojalnym wice-króla. Podług dziennika *Die Debatte*, hr. Beust zamierza rozesłać okólnik oczyszczający wice-króla z wszelkich zarzutów co do jego zamiarów nieprzyjaznych dla Porty; w okólniku tym ma być powiedziane, że wice-król ani nie wszczynął kwestji neutralizowania kanału suezkiego, ani też nie zapraszał cesarza austriackiego na uroczystość otwarcia tego kanału. (*Nordd. A. Z.*)

* (Zaprzeczenie. — List Aalego-Paszy). Podług *Journal de Paris* błędna ma być wiadomość, jakoby wielki wezyr wystosował do wielkich mocarstw, pod datą 18 (30) Maja, depezę ganiącą surowo podróż wice króla Egiptu do rozmaitych dworów europejskich. Wszelakoż Aali-Pasza, w rozmowie z niektórymi ambasadorami uwierzytelionymi w Konstantynopolu, miał wyrażać się nieprzychylnie o tym kroku wice króla. Bardzo być może, iż Porta nie wystosowała do gabinetów noty specjalnej dla uzalania się z powodu podróży wice króla. Nie zdaje się atoli ulegać wątpliwości, że Aali-Pasza napisał do wice króla list, w którym gani jego zabiegi u niektórych mocarstw. (*Nord.*)

Belgja.

* (Przesilenie gabinetu). Piszą z Brükselli pod d. 22-m czerwca, że położenie ministerstwa staje się coraz trudniejszym; stan ten dotyczy ukończenia kwestji zewnętrznych, zajmujących w wysokim stopniu opinię publiczną. Wiadomo dziś, że uchwała senatu jest aktem niezauważania wymotywanego postępowaniem gabinetu w sprawach zagranicznych. Przyznają ogólnie, że stan obecny rzeczy nie może długo potrwać. Ministerstwo Frère-Orbana nie postępuje, jak się zdaje, zgodnie z życzeniami kraju dla zyskania sobie utraconej większości. Sądzą, że nastąpi jego zmiana, gdyż król, zgodnie z większością narodu, chce załatwienia kwestji bieżących pomiędzy Francją i Belgją. Francja, jak to każdemu wiadomo, proponowała rozwiązanie ich zgodne z interesami obu krajów. (*La Patr.*)

Anglja.

* (Bil w przedmiocie kościoła irlandzkiego). Izba lordów sposobi się do wielkiej walki przy rozprawach nad artykułami bilu dotyczącego kościoła irlandzkiego. Hr. Grey dał hasło do ataku, oświadczył bowiem o swym zamiarze proponowania, ażeby we wstępie do bilu opuszczono zostały następujące wyrazy, dotyczące przeznaczenia, jakie ma być dane majątkom należącym do kościoła panującego: „Lecz nie na utrzymanie żadnego kościoła, duchowieństwa lub innych osób należących do kościoła, ani też na wychowanie, nie religijne. Wypada oprócz tego, ażeby majątki pomienione lub dochody z nich, przeznaczone zostały głównie na niesienie pomocy w razie klęsk, lub cierpień nieuniknionych, w ten atoli sposób, ażeby nie zostały zniesione ani też uszczuplone zobowiązania przywiązane obecnie do własności z mocy aktów dotyczących niesienia ulgi ubogim.” Nie podobna przewidzieć na teraz, jakiego przyjęcia dozna ta poprawka, wymierzona przeciw jednej z głównych zasad projektu do prawa; panuje atoli w Anglii wielkie zaufanie do umiarkowania większości izby lordów. (*Nord.*)

* (Izba gmin) zaprzęta się obecnie rewizją praw o podatkach, na które p. Disraeli liczył dla

wyłączenia z komicjów wyborczych znacznej liczby wyborców z niższych warstw ludności. Chodzi głównie o to, ażeby lokatorom mieszkań wynajętych na krótki przeciąg czasu, ułatwić nabycie charakteru wyborców, zapomocą dozwolenia im potrącać z komornego opłaty na ubogich. Prawo w tym względzie zostanie przyjęte znaczną większością, bez wielkich zmian. (*Nord.*)

Ameryka.

* (Wojna brazylijsko-paragwajska). O wypadkach na placu wojny w Paragwaju, wiadomości dziennikarskie z Rio-Janeiro z 23-go maja, które nadeszły pocztą brazylijską, obejmują szczegóły niezbyt pomysłne dla oręza sprzymierzonych. Statki pancerne brazylijskie, które posłane zostały w górę rzeki Mandurira z poleceniem zniszczenia 6-u parostatków paragwajskich, które były już od tak dawna ścigane, nie były w stanie dogonić je. Nie dość na tem, gdyż oddział wojsk brazylijskich, który wylądował i usiłował atakować parostatki paragwajskie z innej strony, znalazł się wobec tak silnych oddziałów jazdy paragwajskiej, iż widział się zmuszonym szukać schronienia na własnych statkach. Te ostatnie popłynęły zaraz napowrót wdół rzeki, i dobrze uczyniły, albowiem w jednym punkcie położonym poniżej nad rzeką, oddział złożony z 2,000 stronników Lopeza, zajęty był energicznie ścinaniem drzew, dla odcięcia drogi statkom brazylijskim. Oprócz tego zostały wzniezione szańce na brzegu i pozakładane łańcuchy przez całą szerokość rzeki, tak, iż flotyła brazylijska miała znaczne trudności do przewyciężenia. Powiodło się jej wprawdzie zwalczyć nareszcie te trudności i przyprawić nieprzyjaciela o „znaczne straty,” lecz za to nie donoszą nic o korzyściach dla flotyli brazylijskiej, z częstych zaś uwag, że paragwajczycy usiłowali wdrzeć się na pokłady statków brazylijskich i zabrać je, wyprowadzić można wnioski, że walka była bardzo zawzięta. Hrabia d'Eu nie przedsiębrał jeszcze żadnych działań, albowiem postanowił nie poruszać się naprzód aż do zupełnego uorganizowania swej armji. Jenerał Portinho miał posunąć się wkrótce przeciw Villa Rica, silnie obsadzonej wojskami. — Co się tyczy jenerała Mac-Mahona, posła Stanów Zjednoczonych przy Lopezie, donoszą obecnie, że usiłował on po czterech dniach posłać depezę, lecz że za każdym razem brazylijczycy dawali ognia do kurjerów, którzy wieźli te depezę, aż nareszcie pewien oficer angielski uzyskał od hrabiego d'Eu eskortę, pod zasłoną której przeszedł przez linje brazylijskie i zabrał z sobą depezę. (*Nordd. A. Z.*)

Afryka.

* (Kwestja tunetańska). *Wiener Abendpost* podała kilka dni temu depezę, podług której spór pomiędzy Francją i Anglią z jednej, a Tunisem z drugiej strony, został załatwiony w ten sposób, że bej przeznaczył część dochodów swego państwa na zaspokojenie swych wierzyteli i że mianował w tym celu komisję międzynarodową. Obecnie *Wien. Abendpost* prostuje sama tę wiadomość w ten sposób, że podług innego telegramu utrzymuje, iż kwestja pomieniona nie zrobiła jeszcze tak znacznego postępu, lecz że Anglja i Francja zakomunikowały dopiero bejowi tunetańskiemu projekt w tym względzie. (*Nordd. A. Z.*)

Azja.

* (Wojna domowa w Japonji). Podług ostatnich wiadomości z Japonji, spodziewano się tam rychłego starcia pomiędzy wojskami mikady i powstańcami. Mikado przybył do Jeddo. Admirał powstańczy Ennomato oczekiwał w swej pozycji ufortyfikowanej na brzegu północnym wyspy Yesso na atak mikady. Usiłował on zabrać statek pancerny *Stonewall*, lecz nie miał w tem powodzenia. (*Nordd. A. Z.*)

O podatkach stałych od nieruchomości w kraju nadwiślańskim.

(Artykuł wzięty z *Gonca Urzędowego*.)

II. O przekształceniu stałych podatków od nieruchomości w Królestwie Polskiem, dokonaniem w 1864—1869 roku.

Czasowe środki, przyjęte zaraz po wydaniu ukazów z 19 lutego (2 marca) 1864 r., w celu uregulowania stałych podatków.

Dalszy ciąg (*)

Rezultaty rozkładu dokonanego na wspomnionych zasadach, wskazane są w następującej tablicy.

(*) Patrz Nr. 112, 113, 114, 115, 116, 120 i 128.

NAZWA GUBERNIJ.	Ilość gruntu, morgów.	Ogólna suma podat- ku gruntowego.		W tej liczbie:			
		W ogóle	Na	Zasadniczego	Dodatko- wego.		
						rsr.	kop.
Warszawska	1,409,471	490,933	71	34,1	322,570	71	168,363
Kaliszka	1,104,227	345,970	13½	31,3	228,180	13½	117,790
Petrokowska	967,812	223,292	36	23,0	147,972	36	75,320
Radomska	1,009,270	223,804	47	22,1	146,644	47	77,140
Kielecka	855,846	241,381	75	28,2	158,393	76	82,988
Lubelska	1,538,833	293,812	46½	19,1	192,846	46½	100,966
Siedlecka	1,281,067	212,856	40	17,0	144,839	40	68,017
Płocka	1,116,522	284,804	14	25,5	192,279	14	91,525
Łomżyńska	895,486	167,184	57	18,7	122,354	57	44,830
Suwałska	488,552	123,392	40	25,2	81,231	40	42,161
Razem	10,667,086	2,607,433	40	24,8	1,738,332	41	869,100

Lecz dla rozważenia rozkładu nowo urządzonego podatku gruntowego z gruntów dworskich i rządowych, w celu wyprowadzenia wniosków oiletakowy odpowiada korzyściom różnych miejscowości Królestwa Polskiego, przedstawia się poniżej tablica według powiatów, w której wskazane są średnie normy podatku gruntowego z jednego morga, z wskazaniem przyjętych norm zasadniczego podatku gruntowego z jednego morga różnych kategorii gruntu, czyli tak zwanej taryfy.

	Średnia norma po- datku gruntowego od morga	Wartość jednej włóki	Normy podatku zasadniczego w ka- tegoriach				
			I	II	III	IV	V
I. 1. Biłgorajski (Lubelski)	11	330	35,2	15,4	48,4	19,8	4,4
2. Janowski	12,9	389	33,6	14,7	46,2	18,9	4,2
3. Włodawski (Siedleckiej)	13	392	28,8	12,6	39,6	16,2	3,6
4. Koński (Siedleckiej)	13,1	393	40,0	17,5	55,0	22,5	5,0
5. Radzyński (Siedleckiej)	13,5	405	28,8	12,6	39,6	16,2	3,6
6. Sejneński (Suwałskiej)	13,8	412	32,0	14,0	44,0	18,0	4,4
7. Zamostki (Lubelskiej)	14,8	445	35,2	15,4	48,4	19,8	4,4
II. 8. Ostrołęcki (Łomż.)	15,3	458	30,4	13,3	41,8	17,1	4,2
9. Ostrowski	15,3	458					
10. Mławski (Płock)	15,4	464	33,6	14,7	46,2	18,9	4,2
11. Mazowiecki (Łomż.)	15,7	470					
12. Lubartowski (Lubelsk.)	16	475	35,2	15,4	48,4	19,8	4,4
13. Łukowski (Siedl.)	16	475					
14. Bielski	16,1	485	33,6	14,7	46,2	18,9	4,2
15. Radymiński (Warsz.)	16,6	495					
16. Siedlecki (Siedl.)	16,6	501	43,2	18,9	59,4	24,3	5,4
17. Olkusi (Kielec)	16,7	501					
18. Kielecki	16,7	501	35,2	15,4	48,4	19,8	4,4
19. Będziński (Petrok.)	16,8	502					
20. Kozienicki (Radom.)	16,8	502	40,0	17,5	55,0	22,5	5,0
21. Garwoliński (Siedl.)	17,1	513					
22. Sierpecki (Płock.)	17,1	513	38,4	16,8	52,8	21,6	4,8
23. Makowski (Łomż.)	17,2	517					
24. Augustowski (Suwałk.)	17,3	520	43,2	18,9	59,4	24,3	5,4
25. Opoczeński (Radom.)	17,3	520					
26. Łaski (Petrok.)	17,7	530	35,2	15,4	48,4	19,8	4,4
27. Włoszczowski (Kielec.)	17,7	530					
28. Krasnostawski (Lubelsk.)	17,7	530	41,6	18,2	57,2	23,4	5,2
29. Chołmski	18,1	544					
30. Węgrowski (Siedl.)	18,5	555	40,0	17,5	55,0	22,5	5,0
31. Konstantynowski (Siedl.)	18,7	558					
32. Łomżyński (Łomż.)	18,7	558	43,2	18,9	59,4	24,3	5,4
33. Prasnyszski (Płock.)	18,9	570					
34. Kolneński (Łomż.)	18,9	570	33,6	14,7	46,2	18,9	4,2
35. Miński (Warsz.)	18,9	570					
36. Sokolowski (Siedl.)	18,9	570	16,1	50,6	20,7	4,6	4,6
37. Suwałski (Suwałk.)	19,1	575					
38. Tomaszewski (Lubel.)	19,1	575	41,6	18,2	57,2	23,4	5,2
39. Iłżecki (Radom.)	19,1	575					
40. Pułtuski (Łomż.)	19,1	575	33,6	14,7	46,2	18,9	4,2
41. Częstochowski (Petrok.)	19,5	585					
42. Nowo-Aleksandrowski (Lubel.)	20,3	608	43,2	18,9	59,4	24,3	5,4
43. Petrokowski (Petrok.)	20,3	608					
44. Wieluński (Kalisz.)	20,3	608	43,2	18,9	59,4	24,3	5,4
45. Nowo-Radomski (Petrok.)	20,5	613					
46. Szczuczynski (Łomż.)	20,5	613	46,4	20,3	63,8	26,1	5,8
47. Radomski (Radom.)	20,8	630					
48. Ciechanowski (Ploc.)	20,8	630	41,6	18,2	57,2	23,4	5,2
49. Łódziński (Petrok.)	20,8	630					
50. Skierniewicki (Warsz.)	21	631	35,2	15,4	48,4	19,8	4,4
51. Sieradzki (Kalisz.)	21,1	638					
52. Hrubieszowski (Lubel.)	21,1	638	40,0	17,5	55,0	22,5	5,0
53. Stopnicki (Kielec.)	21,4	642					
54. Lubelski (Lubel.)	21,4	642	43,2	18,9	59,4	24,3	5,4
55. Władysławowski (Suw.)	21,5	644					
56. Płoński (Płock.)	21,7	650	41,6	18,2	57,2	23,4	5,2
57. Rawski (Petrok.)	22,7	680					
58. Andrzejewski (Kielec.)	22,7	680	48,0	21,0	66,0	27,0	6,0
59. Władysławowski (Suw.)	23,0	688					
60. Płoński (Płock.)	23,0	688	46,4	20,3	63,8	26,1	5,8
61. Władysławowski (Suw.)	23,1	693					
62. Władysławowski (Suw.)	23,1	693	49,6	21,7	68,2	27,9	6,2
63. Władysławowski (Suw.)	23,3	698					
64. Władysławowski (Suw.)	23,3	698	46,4	20,3	63,8	26,1	5,8
65. Władysławowski (Suw.)	23,5	706					
66. Władysławowski (Suw.)	23,5	706	44,8	19,6	61,6	25,2	5,6
67. Władysławowski (Suw.)	23,8	716					
68. Władysławowski (Suw.)	23,8	716	38,46	16,8	52,8	21,6	4,8
69. Władysławowski (Suw.)	24,5	735					
70. Władysławowski (Suw.)	24,5	735	49,6	21,7	68,2	27,9	6,2
71. Władysławowski (Suw.)	24,8	742					
72. Władysławowski (Suw.)	25	746	49,6	21,7	68,2	27,9	6,2
73. Władysławowski (Suw.)	25	746					
74. Władysławowski (Suw.)	25,6	770	38,4	16,8	52,8	21,6	4,8
75. Władysławowski (Suw.)	25,6	770					
76. Władysławowski (Suw.)	26,5	794	43,2	18,9	59,4	24,3	5,4
77. Władysławowski (Suw.)	27	807					
78. Władysławowski (Suw.)	27	807	59,2	25,9	81,4	33,3	7,4
79. Władysławowski (Suw.)	28,7	860					
80. Władysławowski (Suw.)	28,7	860	48,0	21,0	66,0	27,0	6,0
81. Władysławowski (Suw.)	28,7	860					
82. Władysławowski (Suw.)	28,7	860	51,2	22,4	70,4	28,8	6,4
83. Władysławowski (Suw.)	29,7	891					
84. Władysławowski (Suw.)	29,7	891	48,0	21,0	66,0	27,0	6,0
85. Władysławowski (Suw.)	29,7	891					

Tym sposobem okazuje się, że najwyższe cyfry (od 40^{1/10} kop. do 45^{1/10} kop. z morga) podatku gruntowego (licząc razem zasadniczy i dodatkowy), przypadają na 4 powiaty (sochaczewski, włocławski, grodzki i kutnowski) w gubernji warszawskiej, na 2 powiaty (miechowski i pinczowski) w gubernji kieleckiej i jeden powiat (łęczycki) w kaliszkiej. Powiaty te posiadają bardzo dobre grunta, na których się się drogie zboża, pszenica i rzepak. Powiaty sochaczewski i włocławski północną swą stroną przytykają do Wisły; powiaty grodzki, kutnowski i łęczycki, przetrzyte są kolejami żelaznymi; zaś powiaty miechowski i pinczowski są blisko Krakowa; dla tego wszystkie te powiaty posiadają dogodny zbyt swych produktów. Ludność ich jest skupiona, mianowicie przypada od 2,419 do 3,596 głów na miłę kwadratową. Zwykła cena jednej włóki wynosi tam od 1,220 rsr. do 1,363 rsr.

Również, także wysokie cyfry, chociaż nieco niższe od wspomnianych wyżej powiatów (35^{1/10} do 39^{1/10} kop.) ukazują się w 4 innych powiatach (warszawskim, łowickim, grojeckim i radziejewskim) w gubernji warszawskiej, w 2 powiatach (kaliszskim i kolskim) w kaliszkiej, jednym powiecie (sandomierskim) w radomskiej i jednym powiecie (wołkowyżskim) w suwałskiej. Pierwszy z tych powiatów (warszawski) przetrzyte jest przez sam środek rzeką Wisłą i przezeń przechodzi w różnych kierunkach kilka linii kolei żelaznych. Część powiatu leżąca na lewym brzegu Wisły ma bardzo dobre grunta wydające drogie zboża; część leżąca po prawej stronie Wisły, nie posiada dobrych gruntów, ale bliskość wielkiego ludnego miasta, i dogodność położenia nad Wisłą, wynagradzają do pewnego stopnia lichość gruntów. Ludność powiatu z wyłączeniem m. Warszawy, wynosi 2,524 głów na miłę kwadratową. Powiaty łowicki i grojecki mają urodzajny grunt, wydający drogie zboża; oprócz tego jest tam wiele cukrowni, stanowiących dogodne punkta zbytu buraków, które tu uprawiane są z pomyslnym skutkiem. Powiat łowicki przetrzyte jest kolejami żelaznymi a przez powiat grojecki przechodzi warszawsko-radomska droga bita; prztem powiat ten leży niedaleko od Wisły. Powiat łowicki ma 2,389, a grojecki 2,537 głów na miłę kwadratową. Powiat kolski leży w urodzajnej miejscowości, nad samą granicą z Prusami; przezeń płynie rzeka Warta i przechodzi droga bita. Ludność tego powiatu wynosi 3,158 głów na miłę kwadratową. Powiaty radziejewski i kaliszki leżą także w urodzajnej miejscowości, nad samą granicą z Prusami; pierwszy z nich północną stroną dotyka Wisły i przetrzyte jest koleją żelazną, a przez drugi przechodzą wielkie trakty bite. Ludność wynosi w pierwszym powiecie 2,354, a w drugim 3,217 głów na miłę kwadratową. Powiat sandomierski leży nad granicą austriacką, którą stanowi r. Wisła, niedaleko od wpadnięcia do niej Sanu; ma on bardzo dobre grunta; ludność wynosi 2,914 głów na miłę kwadratową. Powiat wołkowyżski leży w urodzajnej miejscowości (w północno-wschodnim kącie Królestwa Polskiego) nad granicą z Prusami; przechodzi przezeń berlińska odnoga st.-petersburgskowarszawskiej kolei żelaznej; liczy się w nim 2,371 głów na miłę kwadratową. Zwykła cena jednej włóki w tych powiatach wynosi od 1,053 do 1,193 rsr.

Następne miejsce po wymienionych powiatach, pod względem wysokości podatku (od 30 kop. do 34^{1/10} kop.) zajmuje 12 powiatów leżących w różnych gubernjach, które w części ustępują poprzednim powiatom przez zalety gruntu, w części nie mają tak dogodnego jak tamte zbytu swych produktów. Powiaty te są następujące: 2 powiaty (górnokalwaryjski i gostyński) w gubernji warszawskiej, 3 powiaty (koninowski, turecki i słupecki) w kaliszkiej, 3 powiaty (rypiński, lipnowski i płocki) w płockiej, 2 powiaty (kalwaryjski i marjampolski) w suwałskiej, jeden powiat (breziński) w petrokowskiej, i jeden (opatowski) w radomskiej. W tych powiatach przypada na miłę kwadratową od 2,126 do 3,246 głów. Zwykła cena jednej włóki wynosi od 900 do 1,035 rsr.

Dalej, w niższym stopniowaniu następują: 2 powiaty (stopnicki i andrejewski) w gubernji kieleckiej, jeden (sieradzki) w kaliszkiej, jeden (rawski), w petrokowskiej, jeden (płoński) w płockiej, jeden (władysławowski) w suwałskiej i 2 (hrubieszowski i lubelski) w lubelskiej. Grunta pierwszych grup pod względem urodzajności, chociaż mają dogodności zbytu; co się tyczy dwóch ostatnich powiatów, te, posiadając bardzo dobre grunta, znacznie są oddalone od głównych targów i dla tego sprzedają swe produkta taniej. W powiatach tych przypada na

	Srednia norma podatku gruntowego od morga	Wartosc jednej włoki	Normy podatku zasadniczego w kategoriach				
			I	II	III	IV	V
V. 59. Lipnowski (Plock.)	30	900	56,0	24,5	77,0	31,5	7,0
60. Breziński (Petrok.)	30,1	904	54,4	23,8	74,8	30,6	6,8
61. Rypiński (Plock.)	30,8	926					
62. Koniński (Kalisz.)	31,2	936	56,0	24,5	77,0	31,5	7,0
63. Kalwaryjski (Suwałk.)	31,3	940	51,2	22,4	70,4	28,8	6,4
64. Opatowski (Radom.)	31,3	940	49,6	21,7	68,2	27,9	6,2
65. Turecki (Kalisz.)	31,4	943	56,0	24,5	77,0	31,5	7,0
66. Słupecki	31,9	959					
67. Marjampolski (Suwałk.)	33,1	995	59,2	25,9	81,4	33,3	7,4
68. Plocki (Plock.)	33,7	1.012	49,6	21,7	68,2	27,9	6,2
69. Górno-Kalwaryjski (Warsz.)	34,1	1.025	68,8	30,1	94,6	38,7	8,6
70. Gostyński	34,5	1.035	59,2	25,9	81,4	33,3	7,4
VI. 71. Kaliszski (Kalisz.)	35,1	1.053	59,2	25,9	81,4	33,3	7,4
72. Warszawski (Warsz.)	35,2	1.055	67,2	29,4	92,4	37,8	8,4
73. Sandomierski (Radom.)	35,2	1.055	49,6	21,7	68,2	27,9	6,2
74. Kolski (Kalisz.)	36	1.077	60,8	26,6	83,6	34,2	7,6
75. Łowicki (Warsz.)	36,2	1.092	67,2	29,4	92,4	37,8	8,4
76. Grojecki	38,1	1.150	68,8	30,1	94,6	38,7	8,6
77. Wyłkowyski (Suwałk.)	38,1	1.150	51,2	22,4	70,4	28,8	6,4
78. Radziejewski (Warsz.)	39,9	1.193	57,6	25,2	79,2	32,4	7,2
VII. 79. Łęczycki (Kalisz.)	40,7	1.220	62,4	27,3	85,8	35,1	7,8
80. Sochaczewski (Warsz.)	41	1.232	67,2	29,4	92,4	37,8	8,4
81. Miechowski (Kieleck.)	41	1.232	48,0	21,0	66,0	27,0	6,0
82. Włocławski (Warsz.)	42	1.262	60,8	26,6	83,6	34,2	7,6
83. Grodzki	43,6	1.310	68,8	30,1	94,6	38,7	8,6
84. Pinczowski (Kieleck.)	43,6	1.310	51,2	22,4	70,4	28,8	6,4
85. Kutnowski (Warsz.)	45,4	1.363	57,6	25,2	79,2	32,4	7,2

milę kwadratową od 2,017 do 2,901 głów. Zwykła cena włoki w tych powiatach wynosi od 746 do 891 rsr.

Następujące miejsce zajmuje grupa składająca się z 18 powiatów (w których podatek gruntowy wynosi od 20³/₁₀ kop. do ⁹/₁₀ kop. z morgi). Do tej grupy należą: 2 powiaty (miński i skierniewicki) w gubernji warszawskiej, 2 powiaty (iłżecki i radomski) w radomskiej, 4 powiaty (częstochowski, petrokowski, nowo-radomski i łódzki) w petrokowskiej, 1 powiat (wieluński) w kaliszskiej, 2 powiaty (prasnyski i ciechanowski) w plockiej, 3 powiaty (kolneński, pultuski i szczuczynski) w łomżyńskiej, jeden powiat (suwałkiński) w suwałkińskiej i 2 powiaty (tomaszewski i nowo-aleksandrowski) w lubelskiej. Miejscowości zajmowane przez wymienione powiaty należą do średnich. W tych powiatach z wyłączeniem łódzkiego na jedną milę kwadratową przypada od 1,673 do 2,778 głów. Co się tyczy powiatu łódzkiego, to w nim przypada na milę kwadratową 6,272 głów, ponieważ w tym powiecie znajdują się wielkie miasta fabryczne, Łódź, Zgierz i inne, z znaczną ludnością. Grunta tu są znacznie gorsze niż w poprzednich grupach powiatów i wydają mniejsze urodzaje. Cena jednej włoki wynosi od 608 do 742 rsr. (d. c. n.)

PRZEWODNIK WARSZAWSKI

Warszawa,

dnia 14 (26) Czerwca.

* (Felix Dębski) b. asesor Sądu Poprawczego, obecnie zaś *Advokat* przy Sądzie Apellacyjnym Królestwa, mieszka przy ulicy Długiej, w domu pod Nr. 9 (nowym) na 2 piętrze od frontu.

Kalendarz.

W poniedziałek, 16 (28) czerwca, — św. Ireneusza biskupa męcz. — Słońce wsch. o godz. 3 min. 42; zach. o godz. 8 min. 23.

We wtorek, 17 (29) czerwca, — św. Piotra i Pawła apostołów. — Słońce wsch. o godz. 3 min. 43; zach. o godz. 8 min. 23.

Stan pogody.

Dziś z rana + 11°6 R.	o g. 6 z rana. o g. 4 po poł.	
Barometr w milimetrach	747.9	748.1
Termometr Reaumur	+ 9°7	+ 11°0
Stan nieba	pochmurny.	pochmurny.

Największe ciepło + 13°1, R. Najmniejsze ciepło + 8°2, R.

Wysokość wody na Wiśle stop 2 cali 3.

Widowiska.

WIELKI TEATR. — *Dziś*, w sobotę, 3-ci raz, opera w 3-ach aktach, **Piękna Helena.** — Osoby: Parys, syn Priama — p. Filleborn; Menelaus — p. Szczepkowski; Helena, jego żona — pani Dowiakowska; Agamemnon — p. Proluzka; Orest, jego syn — panna Kwiecińska; Kalchas, wielki wróżbita Jowisza — p. Kozieradzki; Achilles — p. Matuszynski; Ajax I-y — p. Ziolkowski; Ajax 2-gi — p. Szyszynski; Bacchis służebna Heleny — panna Gobert; Leona — panna Stankiewicz; Partenis — panna Wiktorja Rybicka — (obydwie wesole córki Grecji); Eutykles kowal — p. Borawski; Filokomes, sługa Kalchasa — p. Krupinski; Niewolnik — p. Jęjde. — *Jutro*, w niedzielę, opera **Piękna Helena.** — *Wczoraj*, w piątek, dawano operę **Piękna Helena**, było osób 617.

DOLINA SZWAJCARSKA. — *Dziś i codziennie*, **Koncert** B. Bilsego, dyrektora królewsko-pruskiej orkiestry, złożonej z 60-ciu doborowych artystów. — We środy i soboty, koncerta symfoniczne. — *Jutro*, w niedzielę: — I. Uwertura radosna, Webera; Wellen und Wogen, walc, Straussa; Kawatyna z opery „Semiramida”, Rossiniego; Potpourri z opery „Bal maskowy”, Verdiego. — II. Uwertura do opery „Die Niebelungen”, Dorna; Victoria-walc, Bilsego; Romans na puzon, Broscha; Vox populi!, potpourri, Conradiego. — III. Uwertura z opery „Sroka złodziej”, Rossiniego; Nussknacker-Quadrille, Kükena; „Ave Marja”, Fr. Schuberta; L'enfantillage-polka, Straussa.

Pojutrze, w poniedziałek: — I. Uwertura do op. „Wampir”, Lindpaintnera; Kadryl strzelecki, Straussa; Introdukcja do opery „Romeo i Julia”, Gounoda; Wielka fantazja z op. „Lohengrin”, Wagnera. — II. Uwertura do trajedji Schillera „Marja Stuart”, Vierlinga; Telegramy-walc, Straussa; „S'Strässli”, pieśń, Haasa; Potpourri z opery „Traviata”, Verdiego. — III. Uwertura z opery „Obóz grenadjerki”, Dopplera; „Les gardes du Roi”, walc z towarzyszeniem trąbki, Godefroya; Pieśń wieczorna, Schumana; Marsz perski, Straussa. — Początek o godzinie 6 1/2. — Cena wejścia kop. 20. — *Wczoraj*, było osób 260.

GABINET ZOOLOGICZNY (w pałacu Kazimierowski). — *Otwarty w Niedziele i Czwartki.*

MUZEUUM SZTUK PIĘKNYCH (w pałacu Kazimierowski), w pawilonie na lewo, we **Czwartki i Niedziele** bezpłatnie, od godz. 10-ej rano do 2-ej po południu.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH (w hotelu europejskim). — *Codziennie*, od godziny 10 rano do wieczora. — Cena wejścia kop. 15; w niedzielę zaś i święta kop. 5.

ELDORADO (przy ulicy Długiej). — *Dziś i codziennie*, przedstawienia **Towarzystwa komicznych śpiewaków paryzkich.** — Początek orkiestry o godzinie 7-ej, a przedstawienia o godzinie 8-ej. — *Wczoraj*, było osób 109.

ALKAZAR (ulica Królewska). — *Jutro i codziennie*, przedstawienie **trupy niemieckich artystów**, pod dyrekcją pani Leopoldyny v. Lukatzy. — Początek o godzinie 7 1/2. — *Wczoraj*, było osób 354.

TIVOLI. — *Dziś i codziennie* przedstawienia **humorystyczno-wokalne** w języku polskim i **tańce** przy doborowej orkiestrze, pod dyrekcją p. E. Kleczyńskiego. — Zaczyna się o godzinie 8-ej wieczorem. — *Wczoraj*, było osób 81.

KASSINO (przy ulicy Ś-to Krzyckiej). — *Dziś i codziennie*, **przedstawienia humorystyczne** w języku polskim złożone ze śpiewów i tańców, pod dyrekcją H. Modzelewskiego. — Początek o godzinie 8-ej. — *Wczoraj*, było osób 68.

W DOLINIE PRAGSKIEJ. — *Dziś i codziennie*, **humorystyczne przedstawienia** składające się ze śpiewów, tańców i sztuk magicznych, pod dyrekcją p. Bukowskiego. — Początek o godzinie 7 1/2. — *Wczoraj*, było osób 51.

TEATR-RAPPO. — **Cyrk i teatr małp** p. Broekmana. — *Dziś i codziennie*, **Wielkie przedstawienie.** — Otwarcie cyrku o godzinie 6 1/2. — Początek o godz. 7 1/2. — W dni niedzielne i świąteczne **dwie przedstawienia**; pierwsze o godzinie 4-ej, drugie o godzinie 7 1/2. — *Wczoraj*, było osób 101.

WYSTAWA STEREOSKOPÓW z podarkami, czyli loterja bez przegranej allegri, — *codziennie*, przy ulicy Długiej w domu Jasińskiej N. 22/551.

W SALI RESURSY OBYWATELSKIEJ. — *Dziś i codziennie*, **Wystawa widoku zamku Freieschloss i miasta Freimarkt w Styrii z drzewa korkowego.** — Wystawa otwarta od godziny 10 z rana do 7 wieczorem i tylko krótki czas trwać będzie. — Cena wejścia od osoby kop. 15; dzieci i niższe stopnie wojskowe płacą kop. 10.

W PRADO za rogatkami Wolskimi, zakład gastronomiczno-spacerowy, *codziennie* jest otwarty. — W niedziele i każde święto grywa **orkiestra** w pełnym komplecie. — Początek o godzinie 5-ej. — Wejście w dni świąteczne kop. 15. — Dzieci bezpłatnie.

* *Przyjechali do Warszawy:* generał-adjutant *Gogel*, z Petersburga; generał-lejtnant *Glebow*, z Czystochowa; tajny radca *Sukow*, z Petersburga; — *wyjechali:* generał-adjutant, baron *Ramzaj*, do Wilkowszek; tajny radca *Witte*, w gubernję warszawską.

* W dniu wczorajszym przyjechało koleją żelazną warsz.-i wars.-bydgoską osób 750, wyjechało osób 493; — koleją żelazną petersb.-warsz. przyjechało osób 237, wyjechało osób 264; — koleją żelazną warsz.-terespolską przyjechało osób 125, wyjechało osób 162; — statkami parowymi przyjechało osób 10, wyjechało osób 39; — oprócz tego w ogóle przyjechało osób 109, w tej liczbie z zagranicy 11, wyjechało osób 211, w tej liczbie za granicę 7.

* Dnia 13 (25) b. m. i roku, chorych w 8-u cywilnych szpitalach: przybyło 69, wyzdrowiało 48, umarło 5, pozostało 1830 (mężczyzn 883, kobiet 967), z nich w szpitalu starozakonnym mężczyzn 166, kobiet 184.

* Dnia 13 (25) b. m. i roku, *urodziło się:* chrześcijan: płci męskiej 14, płci żeńskiej 14; *starozakonnymi:* płci męskiej 4, płci żeńskiej 2, razem 34; — *zawarło śluby małżeńskie:* par: chrześcijan 8; starozakonnymi —; — *umarło:* chrześcijan: płci męskiej 15, płci żeńskiej 11; starozakonnymi: płci męskiej 3, płci żeńskiej 2, razem 21.

**KURSA TELEGRAFICZNE
AGENTURY RUDOLFA OKRĘT
z Berlina, d. 13 (25) Czerwca 1869 roku.**

Z BERLINA		zadają	placę
Bilety Banku Rosyjskiego			78 1/2
Wekale na Warszawę			71 3/4
" Petersburg 3 trygodn.			81 1/2
" " 3 miesięczny			86
" Londyn 3			81 1/2
" Paryż 3			81 1/2
" Hamburg 2			81 1/2
" Wiedeń 2			81 1/2
Listy Zastawne 4%			6 3/4
Listy Likwidacyjne			57 1/2
Obligacje skarbowe 4%			67 1/2
Koleje Rosyjskie			92 1/2
Akcje Drogi Żel. Terespolskiej			7 1/2
Obligacje Drogi Żelaznej Terespolskiej			76 1/2
Akcje Drogi Warszawsko-Wiedeńskiej			135 1/2
Akcje Drogi Żel. Warsz.-Bydgoskiej			128
Nowa pożyczka premjowa 1-em			7 1/2
3-em			8 1/2
5a Pożyczka Stieglitza			62
2% Listy Zastawne Ruskie			16 1/2
Żyło na targu			
dto „ dostawę			
Z WIEDNIA.			
Wekale na Londyn			424 00
" Hamburg			41 30
" Paryż			49 00
Pożyczka Narodowa			70 1/2
5% Metaliki			62 40
Akcje Banku Kredytowego			310
Z PARYŻA.			
Renta 3%			70 10
Renta Włoska			56 54
Akcje Kredytu Ruchomego			241
Z LONDYNU			
2% P atery (Consols)			82 1/2

